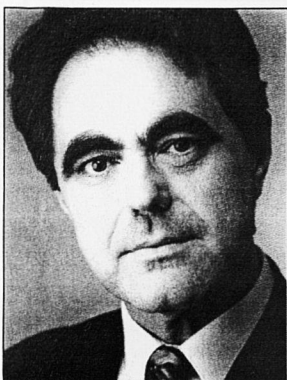

PISSARRA, AL SERVEI DE LA RENOVACIÓ PEDAGÒGICA

Gabriel Janer Manila, director de l'ICE

Tenc a les mans alguns dels primers números de la revista **PISSARRA**, el butlletí sindical del STEI que arriba, ple d'energètica vitalitat, al

número cent. Aquella publicació, al cor dels anys setanta, sobre paper de periòdic, tenia un aire efímer i no havia abandonat encara del tot l'aparència de full pamfletari i clandestí. Eren els primers anys de la lluita per la dignificació dels mestres i dels professors, tan humiliats pel franquisme.

Eren, aquells, els anys de

lluita per les llibertats democràtiques. I sabíem que aquestes llibertats passen per una escola dignificada, al servei del nin i de l'espai en què viu. Pensàvem que l'escola -una bona escola: arrelada al país, constructora de coneixements científics, difusora de valors democràtics- podia esdevenir un motor de canvi social.

L'escola d'aquells anys -les escoles i els mestres amb què es trobava el STEI tot just en començar el seu camí- era una escola desorientada i empobrida. No seria just deixar de reconèixer que la "Ley General de Educación", aprovada per les Corts l'any 1970, havia creat certes expectatives de renovació i millorament entre un professorat propici a la credulitat més ingènua. La lletra de la llei prometia canvis i molts de mestres, no sé si se'ns pot dir masoquistes, encara ens hi il·lusionàrem. Semblava que el franquisme havia entès que l'educació era necessària, que difícilment podia tirar endavant un país que vivia d'esquena als grans moviments renovadors de l'escola, ignorant els canvis i les experiències que havien succeït al llarg del segle XX. Aparentment es va revolucionar el món escolar: es tancaren moltes escoles petites -les escoles unitàries- i es feren grans agrupacions en centres enormes. I es va inventar el transport escolar. Aquelles grans escoles amb vuit mestres, un per cada curs, i encara els de preescolar, o, si es doblava i triplicava la matrícula, amb setze i vint-i-quatre unitats, havien d'ésser un exemple de modernitat: amb sales especialitzades per audiovisuals, biblioteques, laboratoris d'idiomes, espais per a l'estudi de la naturalesa, etc... Tot, cal dir-ho, va acabar sense pena ni glòria. La societat franquista ens havia fet creure que creia en l'educació; però a l'hora d'estrènyer, de portar a la pràctica

tots aquells propòsits i les paraules inflades de la llei, ens quedàrem amb unes escoles que van degradar-se ben aviat -molt prest varen ser velles, potser de tant que hi havien escatimat (o robat) en la construcció-, sense cap d'aquelles eines modernes, i una massificació insuportable d'alumnes. Molts d'aquells al·lots transportats per l'autocar, deixaven d'estar en contacte amb la seva realitat, amb el seu poble i, sobretot, miraven l'escola com una cosa externa a la vida de la seva col·lectivitat. No parlaré de la Formació Professional, que ens havien venut com una gran solució als problemes que vivia l'ensenyament. No hi havia doblers, ens varen dir.

Crec que *PISSARRA* ha exercit una funció paral·lela de formació permanent. Per les seves pàgines han desfilat inquietuds, experiències pedagògiques que pagava la pena de mostrar, articles d'opinió, cròniques de la nostra realitat educativa... i la celebració commemorativa d'esdeveniments culturals significatius que contribuïa a la recuperació de la cultura del nostre país

Quan tingueren la llei feta, es varen fer por de la pròpia llei que havien creat i la bloquejaren. No hi destinaren ni una mínima part dels costos prevists. No és necessari que em refereixi al desencís i al desànim que això provocà en el professorat: uns homes i dones cansats de promeses, que havien fet cursos

d'actualització, que havien esperat de bona fe - alguns encara es recordaven dels grans projectes educatius de la Segona República, del pla professional, de la gran qualitat científica i humana del professorat de les escoles de magisteri, de la repressió que, amb el triomf de l'alçament franquista, havia caigut sobre aquella pedagogia moderna i científica que la República havia tractat d'instaurar.

Amb la mort de Franco començava un altre temps i s'iniciava una època de recobriment democràtic en què la lluita per la dignificació de l'escola i de la gent que hi treballa podria fer-se a les clares. I podria fer-se, sobretot, des de la base, tot implicant-hi els propis protagonistes: mestres, associacions sindicals, pares, alumnes, altres associacions cíviques i culturals... El camí no ha estat fàcil. Però és necessari remarcar que la història de l'STEI es vincula de manera profunda a aquell recobriment. I d'això n'és una prova la trajectòria que ha seguit la revista *PISSARRA* des dels seus inicis. Alhora que ha denunciat de forma permanent les grans mancances del sistema educatiu: els caos periòdics del començament de curs, la situació precària del professorat: el drama dels PNNs, dels interins, dels mestres en atur, els acomiadaments per motius ideològics més o menys encoberts de les escoles privades, etc., ha servit als moviments de renovació. Crec que *PISSARRA* ha exercit una funció paral·lela de formació permanent. Per les seves pàgines han desfilat inquietuds, experiències pedagògiques que pagava la pena de mostrar, articles d'opinió, cròniques de la nostra realitat educativa... I la celebració commemorativa d'esdeveniments culturals significatius que contribuïa a la recuperació de la cultura del nostre país: Gabriel Alomar, el centenari de la publicació de les Rondalles Mallorquines d'en Jordi d'es Racó, l'homenatge a Josep M. Llompart...

A les nostres Illes, la renovació pedagògica ha estat, sobretot, el resultat d'una acció -acció directa- de les bases: dels mestres i professors que no s'han resignat a la rutina. Crec que en la creació d'aquest esperit de trencament hi ha jugat un paper fonamental la revista *PISSARRA*, avui centenària. Que sigui per molts d'anys! □

ANGLÈS A ANGLATERRA

ESTIU 2000

PER A JOVES DE 12 A 20 ANYS
JULIOL - AGOST

EN FAMÍLIES
O RESIDÈNCIA
3 ó 6 SETMANES

**ANGLATERRA
ESTATS UNITS
ALEMANYA**

INFORMACIÓ I INSCRIPCIÓ:
CAPUTXINS, 3-8è D • PALMA
EDIFICI EUROPA
TEL. 971 72 64 40

CURSOS ORGANITZATS PER:

OCI **EDUCACIÓ**
I CULTURA